

Nr 1

**Utbildningsutskottets betänkande med anledning av propositionen 1974: 1 i vad avser anslag för budgetåret 1974/75 till utbildningsdepartementet samt till utbildning inom kulturområdet jämte motion.**

**Utbildningsdepartementet m. m.**

1. **Utbildningsdepartementet m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts i propositionen 1974:1 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkterna A 1—A 3 (s. 11—12) framlagda förslag och hemställer att riksdagen för budgetåret 1974/75 anvisar
  1. till *Utbildningsdepartementet* ett förslagsanslag av 12 176 000 kr.,
  2. till *Kommittéer m. m.* ett reservationsanslag av 20 200 000 kr.,
  3. till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 500 000 kr.

**Utbildning inom kulturområdet**

2. **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkten B 30 (s. 64—68) och hemställer att riksdagen till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan* för budgetåret 1974/75 anvisar ett förslagsanslag av 5 666 000 kr.
3. **Konstfackskolan.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkten B 31 (s. 68—72) och hemställer att riksdagen
  1. bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna avtal mellan staten och Stockholms kommun om fördelning av kostnaderna för konstfackskolan under budgetåret 1974/75,
  2. till *Konstfackskolan* för budgetåret 1974/75 anvisar ett förslagsanslag av 12 095 000 kr.
4. **Musikhögskolorna. Statens scenskolor.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkterna B 32—B 33 (s. 72—82) och hemställer att riksdagen för budgetåret 1974/75 anvisar
  1. till *Musikhögskolorna* ett förslagsanslag av 18 006 000 kr.,
  2. till *Statens scenskolor* ett förslagsanslag av 7 089 000 kr.

5. **Statens dansskola.** Kungl. Maj:t har under punkten B 34 (s. 82—83) föreslagit riksdagen att till Statens dansskola för budgetåret 1974/75 anvisa ett förslagsanslag av 2 230 000 kr.

#### *Motionen*

1974: 1403 av fru Söder m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad som anförts i motionen och anhåller att synpunkterna i densamma delges dansarutredningen som ändring i och tillägg till de för utredningsarbetet gällande direktiven.

#### *Utskottet*

Enligt statsmakternas beslut (prop. 1970: 25, SU 1970: 108, rskr 1970: 274) inrättades den 1 juli 1970 i Stockholm statens dansskola med huvudsaklig uppgift att utbilda danspedagoger och koreografer. Beslutet innebar i huvudsak att den tidigare med statsmedel finansierade utbildningsverksamheten vid Koreografiska institutet övertogs av statens dansskola.

Kungl. Maj:ts förslag om medelsanvisning för nästa budgetår har inte givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet tillstyrker detsamma.

Beslutet att inrätta statens dansskola grundades på de förslag angående utbildning i konstnärlig scenisk dans, som lagts fram i betänkandet (Ds U 1968: 9) Statens skolor för scenisk utbildning och som förutom utbildning av koreografer och danspedagoger även avsåg utbildning av dansare. En redogörelse för den nuvarande formen för dansarutbildning samt för utredningsförslaget lämnades i prop. 1970: 25 angående musik- och dansutbildning.

I remissyttrandena över betänkandet var meningarna mycket delade rörande utformningen av dansarutbildningen. Med hänsyn härtill uttalade dåvarande departementschefen i den förutnämnda propositionen att han inte var beredd att förorda någon förändring av utbildningen. I stället borde de sinsemellan mycket olika förslag som förts fram vid remissbehandlingen ytterligare övervägas.

En ny utredning om utbildningen av dansare förutskickades i föregående års statsverksproposition och har numera tillsatts. Dansarutredningen har i uppdrag att utforma dels förberedande dansutbildning i grundskolan, dels yrkesinriktad utbildning i dans på gymnasieskolenivå. Enligt direktiven bör den förberedande dansutbildningen för elever i grundskolan i så stor utsträckning som möjligt samordnas med undervisningen i grundskolan och därför utgöra en del av grundskolan. Utbildningen skall kunna påbörjas under någon av de årskurser som motsvarar mellanstadiet, dvs. tidigast vid ca 10 års ålder. Den yrkesinriktade dansarutbildningen bör enligt direktiven vara tvåårig och följa

direkt efter genomgången grundskola. De sakkunniga bör närmare överväga behovet och formerna för vidareutbildning. För genomförandet av den nya dansarutbildningen bör de sakkunniga enligt direktiven föreslå en plan och därvid utgå från att utbildningen vid de teaterföretag, bl. a. Operan i Stockholm (balettelevskolan), som nu anordnar utbildning i dans för sina egna behov skall avvecklas i samma takt som den nya utbildningen byggs upp.

I motionen 1974: 1403 framförs synpunkter på de för dansarutredningens arbete utfärdade direktiven. Motionärerna anser att det i direktiven saknas en klar målsättning för den nya dansarutbildningen och att detta i förening med direktivens fasta läsning av den tid utbildningen får ta gör att de sakkunnigas handlingsutrymme är så begränsat att det finns risk för att utredningens arbete måste resultera i förslag om en utbildning som är otillräcklig som grund för yrkesverksamhet på hög konstnärlig nivå. Motionen innebär därför förslag om att utbildningsmålet skall preciseras genom tilläggsdirektiv. Vidare framför motionärerna invändningar mot att tidpunkten för påbörjandet av den till grundskolan förlagda förberedande dansutbildningen bundits relativt hårt genom direktiven och anser därtill att möjlighet bör finnas till en förberedande utbildning som ej har anknytning till grundskolan. Enligt motionärernas mening bör slutligen den nuvarande utbildningen vid Operan ej avvecklas förrän annat utbildningsalternativ som uppfyller samma kvalitetskrav kan erbjudas.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att en självklar utgångspunkt för det pågående utredningsarbetet måste vara önskemålet att den yrkesmässigt utövade konstnärliga dansen i vårt land skall ligga på så hög kvalitativ nivå som möjligt. Förutsättningen härför är — om man inte skall lita enbart till dansare som utbildats utomlands — att man kan erbjuda en utbildning som konstnärligt och tekniskt ligger på hög nivå. Enligt direktiven för dansarutredningen skall utredningen närmare beskriva den förberedande dansutbildningens mål och innehåll och avge förslag beträffande mål och innehåll för den yrkesinriktade dansarutbildningen. Utskottet anser sig kunna utgå från att utredningen om den inte finner det möjligt att inom den ram som direktiven anger utforma en utbildning med nyss angivna målsättning kommer att begära tilläggsdirektiv. Utskottet är för sin del inte berett biträda yrkandet i motionen 1974: 1403 att riksdagen skall föreslå ändring i och tillägg till direktiven. Detta vore enligt utskottets mening ett ställningstagande från riksdagens sida som i varje fall till viss del kan uppfattas som ett föregripande av utredningsarbetet. Av samma skäl bör riksdagens ställningstagande till frågan om balettelevskolans framtid anstå.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen till *Statens dansskola* för budgetåret 1974/75 anvisar ett förslagsanslag av 2 230 000 kr.,
2. att riksdagen avslår motionen 1974: 1403.

**6. Dramatiska institutet.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkten B 35 (s. 84—88) och hemställer

att riksdagen till *Dramatiska institutet* för budgetåret 1974/75 anvisar ett förslagsanslag av 8 185 000 kr.

Stockholm den 14 februari 1974

På utbildningsutskottets vägnar  
STIG ALEMYR

*Närvarande vid ärendets slutbehandling:* herrar Alemyr (s), Jönsson i Arlöv (s), Nordstrandh (m), Wiklund (s), Elmstedt (c), Gustafsson i Barkarby (s), fröken Hörlén (fp), fru Gradin (s), herr Johansson i Skärstad (c), fru Dahl (s), herrar Sundgren (s), Karlsson i Mariefred (c), fru Lantz (vpk), fröken Rogestam (c) och herr Nyhage (m).